

TAČKA V

UNIVERZITET CRNE GORE
FILOZOFSKI FAKULTET

ELABORAT

**O OSNIVANJU POSEBNOG PROGRAMA USAVRŠAVANJA
„PROFESIONALNI RAZVOJ I STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE AKADEMSKOG
OSOBLJA ZA PEDAGOŠKI RAD“**

Br. projekta: EPLUS2020-EHEA09-2018

Novembar 2022. godine

Sadržaj

1. OPŠTI PODACI O USTANOVU.....	3
1.1. Istorijat Filozofskog fakulteta, organizacione jedinice Univerziteta Crne Gore	3
1.2. Misija i vizija Filozofskog fakulteta.....	3
1.3. Studijski programi na Filozofskom fakultetu	4
2. OPŠTI PODACI O PROGRAMU CJELOŽIVOTNOG UČENJA	5
2.1. Povod za pokretanje programa cjeloživotnog učenja	5
2.2. Naziv programa cjeloživotnog učenja	6
2.3. Ciljevi programa cjeloživotnog učenja	7
2.4. Opis programa cjeloživotnog učenja	7
2.5. Broj ECTS i trajanje programa cjeloživotnog učenja	7
2.6. Vrsta isprave koja se dobija nakon završetka programa cjeloživotnog učenja	7
2.7. Opis ciljne grupe programa cjeloživotnog učenja	8
2.8. Uslovi, kriterijumi i postupak upisa na program cjeloživotnog učenja	8
2.9. Broj polaznika i model finansiranja programa cjeloživotnog učenja	8
2.10. Obaveze polaznika programa cjeloživotnog učenja	8
3. PLAN I PROGRAM CJELOŽIVOTNOG UČENJA	9
3.1. Plan programa cjeloživotnog učenja	9
3.2. Program cjeloživotnog učenja	9
4. ISHODI UČENJA PROGRAMA CJELOŽIVOTNOG UČENJA	9
5. NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE PROGRAMA CJELOŽIVOTNOG UČENJA.....	10
5.1. Realizacija programa cjeloživotnog učenja	10
6. RESURSI ZA REALIZACIJU PROGRAMA CJELOŽIVOTNOG UČENJA	10
6.1. Osoblje uključeno u realizaciju programa cjeloživotnog učenja	10
6.2. Fizički i materijalni uslovi za izvođenje programa cjeloživotnog učenja.....	11
7. OBLIK PRAĆENJA KVALITETA NASTAVE PROGRAMA CJELOŽIVOTNOG UČENJA	12
7.1 Procjena kvaliteta programa cjeloživotnog učenja od strane polaznika	12
8. IMPLEMENTACIJA SISTEMA KVALITETA NA FILOZOFSKOM FAKULTETU	12
PRILOZI	13

1. OPŠTI PODACI O USTANOVU

1.1. Istorijat Filozofskog fakulteta, organizacione jedinice Univerziteta Crne Gore

Filozofski fakultet, sa sjedištem u Nikšiću, je visokoškolska ustanova koja djeluje u sastavu Univerziteta Crne Gore, kao jedna od njegovih najstarijih organizacionih jedinica. Filozofski fakultet korijene ima u više decenija staroj tradiciji visokog školstva u Crnoj Gori, a sam njegov početak vezuje se za osnivanje prve više škole u Republici, Više pedagoške škole. otvorene na Cetinju 1947. godine. Viša pedagoška škola obrazovala je nastavni kadar za osnovne škole, od 1963. godine, pod nazivom Pedagoška akademija, radila je u Nikšiću. Pedagoška akademija je 1977. godine transformisana u Nastavnički fakultet, koji je od 1988. godine, u skladu sa Programom racionalizacije visokoškolskog obrazovanja i naučno-istraživačkog rada, preimenovan u Filozofski fakultet. Filozofski fakultet u Nikšiću danas predstavlja složenu obrazovnu i naučnu instituciju, koja u okviru svoje matične djelatnosti organizuje i realizuje nekoliko nivoa studija - osnovne, specijalističke, poslijediplomske i doktorske studije.

Na Filozofskom fakultetu su trenutno, u okviru dva nivoa studija - osnovnih i master, aktivni studijski programi za: filozofiju, sociologiju, istoriju, geografiju, pedagogiju, psihologiju, obrazovanje učitelja i za predškolsko vaspitanje. Takođe, na pet studijskih programa organizuju se i doktorske studije, što predstavlja najviši obrazovni nivo koji se u sistemu školovanja može realizovati.

Filozofski fakultet trenutno broji oko sedamdesetak zaposlenih, od kojih je više od polovine akademsko osoblje u izbornom zvanju, dok je ostatak angažovan na nenastavnim aktivnostima. Fakultet posjeduje prostor za rad od više hiljada kvadrata, kao i izuzetno veliki dvorišni prostor.

Osim nastavnog procesa, na Fakultetu se odvija i niz zanimljivih programa: kursevi, škole, seminari i druge vannastavne aktivnosti, kroz čiju realizaciju se pruža šansa studentima da svoja znanja i svoje slobodno vrijeme provedu na kvalitetan i zanimljiv način. Takođe, Fakultet ima veoma razvijenu međunarodnu saradnju i svi studenti imaju priliku da određeni period studija provedu na nekom od inostranih fakulteta.

Rad Filozofskog fakulteta veoma je transparentan. Rezultati rada, između ostalog, prezentovani su i na naučnim skupovima, tribinama, okruglim stolovima, u štampanim publikacijama, na internet stranici Fakulteta i Univerziteta, Facebook stranici, kao i u brojnim nastupima zaposlenih na lokalnim i nacionalnim TV i radio stanicama, štampanim medijima. Izvještaji o radu Filozofskog fakulteta se objavljuju u sklopu izvještaja rada UCG, koji je koncipiran kao integrisani univerzitet, podložen stalnim provjerama i kontrolama rada.

1.2. Misija i vizija Filozofskog fakulteta

Kao jedna od organizacionih jedinica Univerziteta Crne Gore, Filozofski fakultet se u svom djelovanju potpuno pridržava misije i vizije koja je usvojena na nivou Univerziteta, a čiji značaj se ogleda u činjenici da se radi o najvećoj, najstarijoj i vodećoj instituciji visokog obrazovanja u Crnoj Gori.

Misija: Univerzitet Crne Gore ima ključnu ulogu i odgovornost da stvara i širi znanje kroz izvrsnost u obrazovanju, nauci i stvaralaštvu; da unaprjeđuje međunarodnu saradnju; da stvara uspješne i društveno odgovorne akademske građane; i da promoviše demokratski i održivi razvoj crnogorskog društva i države.

Vizija: Univerzitet Crne Gore je konkurentna i međunarodno prepoznata visokoškolska ustanova u Evropskom prostoru visokog obrazovanja i Evropskom istraživačkom prostoru.

Univerzitet Crne Gore je prioritetno posvećen razvoju i realizaciji kvalitetnih i inovativnih studija sa međunarodno uporedivim i tržišno primjenjivim ishodima učenja. Razvoj programa cjeloživotnog učenja, e-učenja i primjena inovativnih metoda učenja, imaju za cilj konstantnu tržišnu adaptaciju i stručno usavršavanje studenata, kao i nastavnog kadra. Pored edukacije iz domena savremenih obrazovnih sadržaja, posebna pažnja posvećuje se takođe promociji i očuvanju akademskog integriteta. Interdisciplinarnost i internacionalizacija studijskih programa, kao i popularizacija studija prioritetnih oblasti (STEM i S3) predstavljaju ključne poluge uspješnog pozicioniranja Univerziteta Crne Gore u Evropskom prostoru visokog obrazovanja.

Univerzitet Crne Gore kontinuirano radi na dinamiziranju i usklađivanju razvoja svih organizacionih jedinica u smislu modernizacije i optimizacije infrastrukturnih kapaciteta, digitalizacije nastavnih servisa i opreme, revitalizacije kadrovske politike, kao i unaprjeđenja sistema studentske podrške i kulture akademskog kvaliteta.

Filozofski fakultet, pored potpunog uvažavanja svih pravila i procedura razvijenih od strane Univerziteta Crne Gore, posebno njeguje kulturu akademskog integriteta, s obzirom na činjenicu da etika kao filozofska disciplina čini okosnicu akademskog integriteta. Na Filozofskom fakultetu posljednjih nekoliko godina organizovan je niz radionica i okruglih stolova na temu akademskog integriteta (dostupno na sajtu Fakulteta, kroz više vijesti i obavještenja), a Fakultet je i nosilac nacionalnog naučno-istraživačkog projekta *„Jačanje akademskog integriteta - interdisciplinarni istraživački pristup etičkom ponašanju u visokom obrazovanju (2019)“*. Projekat je podržan i finansiran od strane Ministarstva nauke Crne Gore. Kroz projekat su realizovana opsežna istraživanja na teme iz različitih domena akademskog integriteta, na osnovu kojih su publikovani radovi u prestižnim časopisima. Izvršeno je i prezentovanje jednog dijela rezultata na relevantnim međunarodnim konferencijama posvećenim isključivo akademskom integritetu.

1.3. Studijski programi na Filozofskom fakultetu

Filozofski fakultet realizuje sedam osnovnih studijskih programa (stepen bečelor, nivo kvalifikacija VI). Riječ je o sljedećim programima: Studijski program za sociologiju, Studijski program za filozofiju, Studijski program za istoriju, Studijski program za geografiju, Studijski program za pedagogiju, Studijski program za psihologiju i Studijski program za predškolsko vaspitanje i obrazovanje. Pored toga, u prethodnom procesu akreditovana su dva integrisana akademska programa - Studijski program za obrazovanje učitelja i Studijski program za obrazovanje učitelja na albanskom jeziku (nivo kvalifikacije VII2).

U akreditacionom periodu 2017. godine izrađeno je osam master dvogodišnjih studijskih programa (nivo kvalifikacije VII2), i to:

- Master sociologije,
- Master filozofije,
- Master istorije,
- Master geografije,
- Master pedagogije,
- Master psihologije,
- Master predškolskog vaspitanja i obrazovanja i
- Master inkluzivnog obrazovanja.

U akreditacionom periodu 2011/2012. godine razvijeno je šest specijalističkih studijskih programa (nivo kvalifikacije VII1), i to:

- Specijalističke studije sociologije,
- Specijalističke studije istorije,
- Specijalističke studije geografije,
- Specijalističke studije pedagogije,
- Specijalističke studije psihologije i
- Specijalističke studije predškolskog vaspitanja i obrazovanja.

Specijalistički programi nijesu akreditovani 2017. godine, ali je zahvaljujući promjenama koje je Skupština Crne Gore naknadno donosila u prelaznim i završnim odredbama *Zakona o visokom obrazovanju*, nastavljena njihova realizacija, s obzirom na to da je postojalo veliko interesovanje kandidata za upis na pomenute programe.

U akreditacionom periodu 2017. godine akreditovano je pet doktorskih programa (nivo kvalifikacije VIII) i to:

- Doktorski studij pedagogije,
- Doktorski studij istorije,
- Doktorski studij filozofije,
- Doktorski studij geografije i
- Doktorski studij sociologije.

Svi studijski programi izrađeni su i usklađeni sa odgovarajućom procedurom koja je propisana pravilima za određeni studijski nivo: za osnovne studije - *Pravila studiranja na osnovnim studijama* (od 21.03.2019. godine), članovi 2-7 (Prilog - *Pravila studiranja na osnovnim studijama*); za master i integrisane akademske studije - *Pravila studiranja na master studijama* (od 12.03.2020. godine), (Prilog - *Pravila studiranja na master studijama*); za specijalističke studije - *Pravila studiranja na postdiplomskim studijama*, članovi 1-11 (Prilog - *Pravila studiranja na postdiplomskim studijama*); i za doktorske studije - *Pravila studiranja na doktorskim studijama* (od 16.11.2020. godine), članovi 10-22 (Prilog - *Pravila doktorskih studija*). Sva navedena pravila izvedena su na osnovu odredbi *Zakona o visokom obrazovanju* iz 2017. godine, kao i njegovih izmjena i dopuna, kao i na osnovu *Statuta Univerziteta Crne Gore*, članovi 116-123.

Svi programi i njihovi ciljevi u cjelosti su usmjereni i vođeni misijom, kao i vizijom Univerziteta Crne Gore.

2. OPŠTI PODACI O PROGRAMU CJELOŽIVOTNOG UČENJA

2.1. Povod za pokretanje programa cjeloživotnog učenja

Razvijanje stručne kvalifikacije u oblasti visokog obrazovanja i osnivanje posebnog programa usavršavanja za akademsko osoblje smatra se pionirskim poduhvatom u Crnoj Gori. Od velike važnosti je istaći da slična inicijativa ne postoji ni u zemljama okruženja, iz kog razloga je ERASMUS + projektom pod nazivom „*Bolje akademske kvalifikacije kroz obezbjeđenje kvaliteta - BAQUAL*“ kao jednom od aktivnosti predviđeno upravo pokretanje i implementacija ovakvog programa, koji ima za cilj unaprjeđenje pedagoških vještina saradnika koji učestvuju u nastavnom procesu na ustanovama visokog obrazovanja.

Donošenje i uključivanje ovakvog inovativnog programa u sistem visokog obrazovanja omogućiće profesionalizaciju akademskog osoblja i osavremenjivanje njihovog znanja u skladu sa najnovijim trendovima. Pored toga, pozitivan uticaj pedagoški osposobljenog nastavnog kadra osjetiće buduće generacije studenata, imajući u vidu da unaprjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja zavisi od velikog

broja različitih faktora, među kojima svakako prednjači kvalitet znanja koje akademsko osoblje prenosi studentima. Od posebne važnosti biće i volja ključnih donosilaca odluka u Crnoj Gori da se zakonodavnim reformama u oblasti visokog obrazovanja uvede obaveza pohađanja ovog programa za saradnike u nastavi prilikom njihovog izbora u akademsko zvanje.

Ono što je takođe važno napomenuti jeste da većina univerzitetskih profesora tokom svog formalnog obrazovanja u Crnoj Gori nije izučavala metodiku nastave odgovarajućih predmeta, niti je imala priliku da do sada stekne elementarno pedagoško-didaktično znanje za realizaciju nastavnog procesa. Stoga je cilj razvijanja ove stručne kvalifikacije da se unaprijede pedagoške sposobnosti akademskog osoblja i da se na taj način u što većoj mjeri doprinese profesionalizaciji ovog kadra. Ovaj program će nesumnjivo omogućiti svim polaznicima sticanje dodatnih znanja iz oblasti pedagogije i didaktike ne samo u teorijskom, već i u praktičnom smislu.

Pored navedenog, Univerzitet Crne Gore i njegove organizacione jedinice teže usvajanju i usklađivanju sa Standardima i smjernicama za obezbjeđenje kvaliteta na Evropskom prostoru visokog obrazovanja (ESG), imajući u vidu da ovaj dokument posebnu pažnju posvećuje internom obezbjeđenju kvaliteta i daje smjernice za njegovo adekvatno sprovođenje, koje bi trebalo da slijede sve ustanove visokog obrazovanja. Primjera radi, kada je u pitanju nastavno osoblje, standardom 1.5 predviđeno je da „ustanove visokog obrazovanja moraju obezbijediti kompetentnost svojih nastavnika i primjenjivati pravedne i transparentne procese zapošljavanja i razvoja svojih zaposlenih“. Ovo iz razloga što je uloga nastavnika i ostalih učesnika u realizaciji nastavnog procesa na visokoškolskim ustanovama ključna u stvaranju visokokvalitetnog studentskog iskustva i omogućavanju sticanja znanja, kompetencija i vještina, te činjenica da rastuća raznolikost studentske populacije i veća usmjerenost na ishode učenja zahtijevaju učenje i podučavanje usmjereno na studenta, zbog čega se paralelno mijenja i uloga nastavnika. Dakle, više nije dovoljno da nastavnici steknu samo formalno obrazovanje, već da tokom cijelog radnog vijeka rade na usavršavanju svog znanja i usvajanju novih vještina svojstvenim savremenom dobu.

Istraživanje koje je sprovedeno u okviru BAQUAL projekta tokom 2021. godine, pod nazivom Analiza kompetencija nastavnika na ustanovama visokog obrazovanja u Crnoj Gori, pokazalo je da, uopšte uzevši, naši ispitanici smatraju da imaju prilično dobro poznavanje pedagogije, psihologije, didaktike i metodike nastave, što su povoljni rezultati. Međutim, imajući na umu strukturu uzorka - koji nije reprezentativan, nego slučajan i prikupljen na bazi dobrovoljnog učešća ispitanika - nije moguće zaključiti da su baš svi ili gotovo svi univerzitetski nastavnici u Crnoj Gori dovoljno pripremljeni za rad u nastavi. To je dokazivo i posredstvom uvida u nastavne planove, koji su trenutno dostupni na univerzitetskim, kao i fakultetskim web sajtovima. Primjera radi, studije medicine i tehničkih nauka nemaju niti jedan predmet ili kurs koji bi se konkretno ticao nauka o kojima je ovdje riječ. Naravno, iz ugla onih koji će se nakon završetka studija posvetiti struci i koji neće biti angažovani u univerzitetskoj nastavi, takvi predmeti nijesu ni potrebni. Imajući to u vidu, preporuka ne bi mogla biti da se kursevi pedagogije, psihologije, didaktike i metodike nastave uvedu na sve fakultete, ali je izvjesno da znanja i vještine iz tih oblasti valja obezbijediti svima onima koji se zaposle na univerzitetima, usljed čega se i razvila ideja za pokretanje ovakvog programa usavršavanja.

Imajući u vidu prethodno izloženo, ciljna grupa ovog programa cjeloživotnog učenja su svi nastavnici angažovani na visokoškolskim ustanovama u Crnoj Gori, kao i saradnici u nastavi. Radni jezik programa biće crnogorski.

2.2. Naziv programa cjeloživotnog učenja

Program cjeloživotnog učenja, koji je razvijen u okviru projekta BAQUAL, nosi naziv „Profesionalni razvoj i stručno osposobljavanje akademskog osoblja za pedagoški rad“.

2.3. Ciljevi programa cjeloživotnog učenja

Osnovni ciljevi organizovanja programa cjeloživotnog učenja „*Profesionalni razvoj i stručno osposobljavanje akademskog osoblja za pedagoški rad*“ sistematizovani su na sljedeći način:

- smanjenje stope nezaposlenosti svršenih visokoškolaca, sa posebnim akcentom na magistre i doktore nauka;
- razvoj andragoškog pristupa kod poučavanja i obrazovanja odraslih u Crnoj Gori;
- unaprjeđenje pedagoških sposobnosti saradnika u nastavi sa stečenim visokim obrazovanjem kao preduslovom za izbor u akademsko zvanje;
- povećanje broja kompetentnog akademskog osoblja na javnim i privatnim ustanovama visokog obrazovanja u Crnoj Gori.

2.4. Opis programa cjeloživotnog učenja

Razvijeni program cjeloživotnog učenja „*Profesionalni razvoj i stručno osposobljavanje akademskog osoblja za pedagoški rad*“ omogućiće dodatno obrazovanje i usavršavanje radno angažovanog akademskog osoblja (saradnici u nastavi) na ustanovama visokog obrazovanja Crne Gore u oblasti pedagogije, psihologije, didaktike i metodike nastave, čime će se ojačati individualne kompetencije ovog kadra, osposobljenog da adekvatno i profesionalno odgovori na buduće izazove u svojoj struci.

Program cjeloživotnog učenja obuhvata sljedeće tematske oblasti: Razvoj kurikulumu u visokom obrazovanju; Planiranje, organizacija i realizacija teorijske i praktične nastave u funkciji razvoja stručnih i naučnih kompetencija studenata; Komunikacija u nastavi u funkciji razvoja intelektualne autonomije studenata; Planiranje, organizacija i realizacija aktivnosti i razvoj kompetencija u funkciji efikasnog mentorskog rada; Akademsko pisanje u savremenom kontekstu; Primjena savremenih tehnologija u nastavnom procesu; Ocjenjivanje, evaluacija i samoevaluacija rada u visokom obrazovanju; Integrisani procesni model visokoškolskog učenja i poučavanja (iskustveno i saradničko učenje u visokom školstvu) i Kontinuirani razvoj pedagoških kompetencija nastavnika.

2.5. Broj ECTS i trajanje programa cjeloživotnog učenja

Predmetni program cjeloživotnog učenja nosi ukupno 5 ECTS. Predviđeno trajanje direktne obuke je 26 sati. Početak rada programa cjeloživotnog učenja zavisi od datuma dobijanja saglasnosti od strane Senata i Upravnog odbora Univerziteta Crne Gore, kao i postupka akreditacije koji sprovodi Agencija za kontrolu i obezbjeđenje kvaliteta visokog obrazovanja u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i podzakonskim aktima. Filozofski fakultet je mišljenja da bi se sa realizacijom ovog programa, nakon njegovog formalnog priznavanja od strane nadležnog organa, moglo krenuti od studijske 2023/2024. godine.

2.6. Vrsta isprave koja se dobija nakon završetka programa cjeloživotnog učenja

Nakon završetka programa cjeloživotnog učenja, svim polaznicima koji uspješno završe program usavršavanja, biće dodijeljen Sertifikat o završenom programu cjeloživotnog učenja od strane Filozofskog fakulteta, organizacione jedinice UCG-a, a u skladu sa članom 97 Zakona o visokom obrazovanju. Oblik i sadržaj Sertifikata biće utvrđeni posebnim aktom, kao što je to predviđeno Pravilima za programe cjeloživotnog učenja na UCG-u (Poglavlje X). Način provjere znanja, vještina i

kompetencija lica koja završe program cjeloživotnog učenja vršice se, takođe, u skladu sa posebnim aktom ustanove koja realizuje ovaj program.

2.7. Opis ciljne grupe programa cjeloživotnog učenja

Kao što je to već ranije navedeno u ovom Elaboratu, ciljna grupa predmetnog programa cjeloživotnog učenja su svi saradnici u nastavi koji su angažovani na javnim i privatnim ustanovama visokog obrazovanja u Crnoj Gori, koji smatraju da je neophodno da unaprijede svoje nastavničke kompetencije u oblasti pedagogije, psihologije, didaktike i metodike nastave. Poseban akcenat je na usavršavanju pedagoških vještina, koje su danas sve popularnije kada je u pitanju učenje i podučavanje usmjereno na studenta (student-centred learning and teaching). S obzirom da po trenutnom zakonodavnom rješenju u oblasti visokog obrazovanja nije moguće obavezati akademsko osoblje na pohađanje ovog programa cjeloživotnog učenja, ideja je da akademsko osoblje samo prepozna svoje potrebe kada su u pitanju pomenute nauke.

2.8. Uslovi, kriterijumi i postupak upisa na program cjeloživotnog učenja

Pravo upisa na poseban program usavršavanja - modul imaju kandidati sa prethodno završenim odgovarajućim nivom obrazovanja, odnosno minimumom 240 CKPS shodno Nacionalnom okviru kvalifikacija. Nakon sticanja stručne kvalifikacije, akademsko osoblje može nesmetano obavljati povezane zadatke iz djelatnosti visokog obrazovanja. Uslovi, kriterijumi i postupak upisa na program cjeloživotnog učenja su detaljnije regulisani Pravilima za programe cjeloživotnog učenja na UCG-u (Poglavlje VI), koja su data u prilogu ovog Elaborata.

2.9. Broj polaznika i model finansiranja programa cjeloživotnog učenja

Predviđeni broj polaznika je minimum 20, a maksimum 30. Ideja ovog programa cjeloživotnog učenja je da se radi u manjim grupama, kako bi se što kvalitetnije pristupilo obradi tematskih oblasti i na taj način omogućilo uspješno savladavanje praktične nastave od strane polaznika.

Kada je u pitanju model finansiranja, predviđeno je da predmetni program cjeloživotnog učenja bude isključivo samofinansirajući. Cijena po polazniku bi trebalo da iznosi 250 eura. Finansiranje programa cjeloživotnog učenja je detaljnije regulisano Pravilima za programe cjeloživotnog učenja na UCG-u u okviru Poglavlja V. Sredstva ostvarena od uplata polaznika ovog programa cjeloživotnog učenja koristeće se u skladu sa Statutom UCG-a i Pravilnikom o načinu korišćenja sredstava i ostalim primanjima zaposlenih na projektima, na poslovima sa tržišta, akreditovanim samofinansirajućim studijskim programima koji se izvode na jezicima koji nijesu u zvaničnoj upotrebi u Crnoj Gori i u okviru posebnih oblika nastave. Navedena dokumenta, kao interni akti podnosioca zahtjeva za akreditaciju ovog programa cjeloživotnog učenja, su takođe priložena uz ovaj Elaborat.

Ukoliko se za to steknu uslovi, postoji mogućnost da prva generacija polaznika ne plaća troškove pohađanja nastave, kako bi se na taj način promovisala i popularizovala ideja cjeloživotnog obrazovanja nastavnog kadra.

2.10. Obaveze polaznika programa cjeloživotnog učenja

Uslovi i kriterijumi za upis na predmetni program cjeloživotnog učenja su sljedeći:

- Polaznik mora imati akademsko zvanje u skladu sa članom 72 Zakona o visokom obrazovanju ili biti član akademskog osoblja na ustanovi visokog obrazovanja u Crnoj Gori i

- Polaznik mora biti radno angažovan na ustanovi visokog obrazovanja u Crnoj Gori u svojstvu predavača ili saradnika u nastavi.

Poželjno je da polaznici raspolažu aktivnim znanjem engleskog jezika, minimum B1 nivoa, naročito zbog savremene literature iz ove oblasti, a koja će biti predmet nastave.

Svi polaznici imaju obavezu da prisustvuju predavanjima, da aktivno učestvuju u nastavi tokom cijelog trajanja izvođenja programa, savladaju praktični dio nastave, blagovremeno predaju radne zadatke i polažu završni ispit koji će biti prilagođen stečenim kompetencijama.

Preporuka je da svi polaznici programa imaju u posjedu prenosni računar (laptop) sa instaliranim Microsoft office programima i zoom aplikacijom, kako bi mogli da eventualno prate i online predavanja gostujućih predavača i stručnjaka iz oblasti kojima će se baviti ovaj program.

3. PLAN I PROGRAM CJELOŽIVOTNOG UČENJA

3.1. Plan programa cjeloživotnog učenja

Plan programa cjeloživotnog učenja „*Profesionalni razvoj i stručno osposobljavanje akademskog osoblja za pedagoški rad*“ podijeljen je u devet glavnih tematskih cjelina, koje su u potpunosti usklađene sa prethodno definisanim ishodima učenja.

Tematske cjeline su predstavljene na sljedeći način:

- Razvoj kurikuluma u visokom obrazovanju
- Planiranje, organizacija i realizacija teorijske i praktične nastave u funkciji razvoja stručnih i naučnih kompetencija studenata
- Komunikacija u nastavi u funkciji razvoja intelektualne autonomije studenata
- Planiranje, organizacija i realizacija aktivnosti i razvoj kompetencija u funkciji efikasnog mentorskog rada
- Akademsko pisanje u savremenom kontekstu
- Primjena savremenih tehnologija u nastavnom procesu
- Ocjenjivanje, evaluacija i samoevaluacija rada u visokom obrazovanju
- Integrisani procesni model visokoškolskog učenja i poučavanja (iskustveno i saradničko učenje u visokom školstvu) i
- Kontinuirani razvoj pedagoških kompetencija nastavnika.

3.2. Program cjeloživotnog učenja

Kompletnan program cjeloživotnog učenja „*Profesionalni razvoj i stručno osposobljavanje akademskog osoblja za pedagoški rad*“ dat je u prilogu ovog Elaborata.

4. ISHODI UČENJA PROGRAMA CJELOŽIVOTNOG UČENJA

Opšti ishodi učenja koji se stižu programom cjeloživotnog učenja definisani su aktuelnim potrebama tržišta rada, a koji su nastali kao rezultat istraživanja i analize nastavničkih kompetencija na ustanovama visokog obrazovanja u Crnoj Gori iz 2021. godine. S tim u vezi, polaznik koji uspješno završi poseban program usavršavanja i stekne ovu stručnu kvalifikaciju iz oblasti visokog obrazovanja, moći će da:

- Planira i razvija kurikulum;

- Planira, organizuje i realizuje nastavni proces;
- Primjenjuje nove tehnologije u učenju i nastavi;
- Komunicira i sarađuje sa svim učesnicima u nastavnom procesu;
- Usmjerava i vodi samostalni rad studenata u ulozi mentora;
- Osposobljava studente za primjenu naprednih vještina akademskog pisanja;
- Vrednuje rad studenata i samovrednuje kvalitet nastave;
- Razvija etičke standarde kroz nastavni proces;
- Kontinuirano se usavršava u pedagoškim vještinama.

5. NAČIN IZVOĐENJA NASTAVE PROGRAMA CJELOŽIVOTNOG UČENJA

5.1. Realizacija programa cjeloživotnog učenja

Nastava će se realizovati posredstvom predavanja, vježbi (praktična nastava), kao i samostalnog rada polaznika. Polaznicima će biti obezbijeđen pristup on-line nastavnim materijalima i date preporuke za dodatnu literaturu.

Realizacija ovog programa će se sprovesti uz holistički pristup učenju i razvoju studenata, što podrazumijeva nastavni okvir u kome didaktički principi (individualizacija, aktivno učenje, povezivanje teorije i prakse, princip primjenjivosti znanja) imaju ulogu vodećih i obavezujućih smjernica. To znači da situacija učenja u nastavi podrazumijeva aktivno i kritičko učešće studenata, usmjereno ka njihovom konstruisanju sistemskih znanja i to u socijalnoj interakciji i kritičkoj raspravi.

Planirana je organizacija rada u malim grupama, diskusija, problemsko učenje, istraživačko učenje i ostali metodi koji za cilj imaju unaprjeđenje nastavničkih kompetencija.

Nakon vremenskog perioda predviđenog za realizaciju programa cjeloživotnog učenja, kandidati će pristupiti polaganju završnog ispita, na osnovu čega će se utvrditi njihov ostvareni napredak. Konačna ocjena ovog programa se formira kontinuiranim praćenjem rada i postignutih rezultata polaznika na završnom ispitu.

U nastavnom procesu apsolutno se podrazumijeva međusobno uvažavanje svih učesnika, što je odlika demokratskog pedagoškog ambijenta. Akademska zajednica Univerziteta Crne Gore definiše neke naročito važne aspekte poštovanja putem Etičkog kodeksa Univerziteta Crne Gore, koji je vidljivo oslonjen na Zakon o akademskom integritetu iz 2019. godine.

6. RESURSI ZA REALIZACIJU PROGRAMA CJELOŽIVOTNOG UČENJA

6.1. Osoblje uključeno u realizaciju programa cjeloživotnog učenja

U cilju pružanja optimalnog iskustva studiranja, ustanove obezbjeđuju niz resursa radi pružanja podrške u učenju. Ovi resursi su različiti, od fizičkih resursa, poput biblioteka, sredstava za učenje i informatičke infrastrukture, do ljudske podrške u vidu mentora i drugih savjetnika.

Kada je u pitanju osoblje uključeno u realizaciju programa cjeloživotnog učenja, a naročito imajući u vidu širok spektar tematskih oblasti koje ovaj program pokriva, u realizaciju će biti uključeno nastavno osoblje sa više organizacionih jedinica UCG-a, uz primarnu podršku akademskog osoblja sa Filozofskog fakulteta. U perspektivi, planirano je da se u realizaciju programa uključe iskusni profesori i predavači sa svih organizacionih jedinica Univerziteta.

S obzirom na činjenicu da je Filozofski fakultet prvenstveno ustanova koja obrazuje budući kadar iz domena nauka o obrazovanju, većina istraživanja koja akademsko osoblje obavlja u sklopu svojih redovnih aktivnosti, direktno sadrži preporuke za unaprjeđenje nekog obrazovnog segmenta.

S obzirom na to da je Filozofski fakultet nosilac ovog programa cjeloživotnog učenja, za rukovođenje programom biće odgovoran dekan, prodekan za nastavu i rukovodilac programa cjeloživotnog učenja.

Sljedeće osoblje će biti uključeno u realizaciju programa cjeloživotnog učenja u prvoj fazi realizacije:

1. Prof. dr Veselin Mićanović, Filozofski fakultet, UCG
2. Prof. dr Tatjana Novović, Filozofski fakultet, UCG
3. Prof. dr Dijana Vučković, Filozofski fakultet, UCG
4. Prof. dr Biljana Maslovarić, Filozofski fakultet, UCG
5. Doc. dr Jovana Marojević, Filozofski fakultet, UCG
6. Doc. dr Jasmina Nikčević, Filološki fakultet, UCG
7. Prof. dr Dušanka Popović, Filološki fakultet, UCG
8. Prof. dr Milutin Radonjić, Elektrotehnički fakultet, UCG
9. Doc. dr Milica Jelić, Filozofski fakultet, UCG.

U Prilozima su date kratke biografije sa bibliografijom rukovodioca programa i akademskog osoblja koje će biti uključeno u realizaciju ovog programa.

6.2. Fizički i materijalni uslovi za izvođenje programa cjeloživotnog učenja

Program cjeloživotnog učenja će se organizovati na Filozofskom fakultetu, po potrebi u drugim nastavnim prostorima UCG-a. Prostor u okviru Filozofskog fakulteta je opremljen potrebnom kompjuterskom opremom, što omogućava nastavnom osoblju adekvatnu pripremu nastave i komunikaciju, ali i polaznicima obuku u oblastima kod kojih je primjena informacionih tehnologija neophodna.

Filozofski fakultet raspolaže sa:

- a) Bibliotekom koja broji 132.000 knjiga (i oko 1000 naslova serijskih publikacija). Osoblje biblioteke obučeno je za elektronsko bibliotekarstvo, kao i za bibliotečke razmjene.
- b) Čitaonicom sa kapacitetom od 78 individualnih mjesta za učenje.
- c) Internet salom sa 12 računara.
- d) Tri kompletno opremljene računarske laboratorije (kabineti informatike).
- e) Internet konekcijom koja pokriva prostor Fakulteta.
- f) Fiskulturnom salom namijenjenom odgovarajućim nastavnim predmetima.

Svaki od pomenutih resursa ima angažovano osoblje koje je u funkciji podrške i pomoći studentima.

Uzevši u obzir prethodno navedene resurse, vidno je da ustanova planira i omogućuje raznovrsnost nastavnih metoda i metoda učenja. Polaznicima su na raspolaganju kako štampani tako i digitalni izvori znanja, koje oni koriste individualno ili u malim grupama.

7. OBLIK PRAĆENJA KVALITETA NASTAVE PROGRAMA CJELOŽIVOTNOG UČENJA

7.1 Procjena kvaliteta programa cjeloživotnog učenja od strane polaznika

Svi polaznici će biti u prilici da procijene kvalitet ovog programa cjeloživotnog učenja, putem elektronske, on-line ankete, shodno Pravilima za programe cjeloživotnog učenja na UCG, kao i sistemom kvaliteta na Fakultetu. Pomenuta pravila predviđaju kontinuirano ocjenjivanje nastavnog osoblja od strane polaznika, kao i praćenje daljih aktivnosti u pogledu poboljšanja izvođenja nastavnog procesa. Izvještaji anketa se razmatraju na Vijeću Fakulteta i usvajaju na redovnim godišnjim preispitivanjima rukovodstva.

8. IMPLEMENTACIJA SISTEMA KVALITETA NA FILOZOFSKOM FAKULTETU

Filozofski fakultet obezbjeđuje informacije o ključnim indikatorima uspješnosti kroz proceduru samoevaluacije, uvedenu kroz aktivnosti Centra za obezbjeđenje i unaprjeđenje kvaliteta Univerziteta Crne Gore, koje se na Fakultetu realizuju u okviru aktivnosti Komisije za obezbjeđenje i unaprjeđenje kvaliteta Filozofskog fakulteta. U vezi sa tim, Fakultet primjenjuje Pravilnik o organizaciji i radu sistema za osiguranje i unaprjeđenje kvaliteta na Univerzitetu Crne Gore (dat u prilogu Elaborata). Takođe, Filozofski fakultet se rukovodi i Standardima i indikatorima za obezbjeđenje i unaprjeđenje kvaliteta/samoevaluacija (takođe u prilogu).

U izvještaju o samoevaluaciji se prikupljaju, obrađuju i detaljno analiziraju standardi: 1. unaprjeđenje kulture kvaliteta i akademskog integriteta, 2. nastava, 3. studenti, 4. ljudski resursi, 5. naučno-istraživačka i umjetnička djelatnost, 6. saradnja i mobilnost i 7. upravljanje resursima. Kada je riječ o studentima, prethodno pomenuti izvještaj o samoevaluaciji, podrazumijeva prikupljanje informacija o: brojčanoj strukturi upisanih studenata u značenju odnosa broja prijavljenih i primljenih prema konkursom traženom broju; procentu prijavljenih i primljenih kandidata u odnosu na zahtjeve tržišta rada; procentu primljenih kandidata iz Crne Gore, regiona i inostranstva; uspjehu kandidata iz prethodnog školovanja. Vršiti se i prikupljanje podataka o: ukupnoj prosječnoj prolaznosti na ispitima u studijskoj godini; procentu studenata koji nastavljaju studije nakon prve godine; procentu prelaska studenata na drugi studijski program; prosječnoj ocjeni studenata; procentu studenata koji su diplomirali u zakonom predviđenom roku; prosječnoj dužini studiranja; procentu studenata koji su ostvarili mobilnost; procentu studenata koji su obavili praksu te broju vannastavnih aktivnosti studenata.

Filozofski fakultet svake godine realizuje anketiranje studenata, propisano Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, a koje se odnosi na zadovoljstvo studenata realizacijom i organizacijom studijskih programa.

PRILOZI

1. Nastavni plan i Program cjeloživotnog učenja
2. Odluka o organizovanju Filozofskog fakulteta u Nikšiću kao organizacione jedinice UCG
3. Statut Univerziteta Crne Gore (prečišćeni tekst)
4. Pravilnik o organizaciji i radu sistema za osiguranje i unaprjeđenje kvaliteta na Univerzitetu
5. Izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata Uprave prihoda
6. Standardi i indikatori za obezbjeđenje i unaprjeđenje kvaliteta - samoevaluacija
7. Odluka o izboru dekanice Filozofskog fakulteta
8. Strategija razvoja Univerziteta Crne Gore 2019-2024
9. Akt o licenci 2017
10. Akt o licenci 2019
11. Filozofski fakultet Strategija
12. Licenca za naučno-istraživački rad
13. Odluka - Komisija za unaprjeđenje i obezbjeđenje kvaliteta Filozofskog fakulteta
14. Etički kodeks Univerziteta Crne Gore
15. Pravila studiranja na osnovnim studijama
16. Pravila studiranja na master studijama UCG
17. Pravila studiranja na postdiplomskim (prečišćeni tekst)
18. Pravila doktorskih studija
19. Pravila za programe cjeloživotnog učenja na Univerzitetu Crne Gore

NASTAVNI PLAN I PROGRAM CJELOŽIVOTNOG UČENJA

(SA KRATKIM BIOGRAFIJAMA PREDAVAČA)

- Planira i razvija kurikulum, prof. dr Dijana Vučković
Tema predavanja: Razvoj kurikuluma u visokom obrazovanju
Trajanje predavanja: 3h
Kratka biografija: Dijana Vučković, vanredna profesorka metodike nastave maternjeg jezika i književnosti na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Učestvovala u više nacionalnih i međunarodnih projekata, u radu brojnih naučnih skupova, konferencija i simpozijuma. Objavljuje naučne radove u relevantnim domaćim, regionalnim i međunarodnim časopisima.
- Planira, organizuje i realizuje nastavni proces, prof. dr Veselin Mićanović
Tema predavanja: Planiranje, organizacija i realizacija teorijske i praktične nastave u funkciji razvoja stručnih i naučnih kompetencija studenata
Trajanje predavanja: 3h
Kratka biografija: Veselin Mićanović, redovni profesor metodike nastave matematike na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Prošao više nacionalnih i međunarodnih stručnih obuka iz oblasti organizacije i realizacije nastave. Autor više programa stručnog osposobljavanja nastavnika. Učestvovao u više nacionalnih i međunarodnih projekata, u radu brojnih naučnih skupova, konferencija i simpozijuma. Objavljuje naučne radove u relevantnim domaćim, regionalnim i međunarodnim časopisima.
- Komunicira i sarađuje sa svim učesnicima u nastavnom procesu, doc. dr Jovana Marojević
Tema predavanja: Komunikacija u nastavi u funkciji razvoja intelektualne autonomije studenata
Trajanje predavanja: 2h
Kratka biografija: Jovana Marojević, docent doktor pedagoških nauka. Predavač na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Uža oblast naučnog interesovanja: pedagogija ranog djetinjstva, kritička pedagogija i postpedagogija. Učestvovala u više nacionalnih i bilateralnih naučno-istraživačkih projekata. Objavljuje naučne radove u relevantnoj periodici u regionu i inostranstvu.
- Usmjerava i vodi samostalni rad studenata u ulozi mentora, doc. dr Jasmina Nikčević
Tema predavanja: Planiranje, organizacija i realizacija aktivnosti i razvoj kompetencija u funkciji efikasnog mentorskog rada
Trajanje predavanja: 3h
Kratka biografija: Jasmina Nikčević, filološkinja i metodičarka, predavač na Filološkom fakultetu u Nikšiću. Oblasti interesovanja: francuska i komparativna književnost i metodika nastave francuskog /stranih jezika. Učestvovala u više nacionalnih i međunarodnih projekata, u radu brojnih naučnih skupova, konferencija i simpozijuma. Objavila monografiju iz oblasti komparativne književnosti (*Réseau Lumières*, Paris), naučne radove u međunarodnim i regionalnim relevantnim časopisima.
- Osposobljava studente za primjenu naprednih vještina akademskog pisanja, prof. dr Dušanka Popović
Tema predavanja: Akademsko pisanje u savremenom kontekstu

Trajanje predavanja: 3h

Kratka biografija: Dušanka Popović, filološkinja i metodičarka; oblasti interesovanja: jezik i književnost u nauci i nastavi, kreativno pisanje, čitalačka pismenost, mediji i medijska pismenost; učesnica brojnih naučnih skupova i konferencija, kao i drugih nacionalnih i međunarodnih aktivnosti na polju ličnog profesionalnog razvoja; učesnica međunarodnih i nacionalnih projekata iz oblasti struke i obrazovanja; autorka projekata na nacionalnom nivou; objavila monografije iz oblasti dijalektologije i metodike nastave jezika i književnosti; objavljuje naučne radove u međunarodnim i regionalnim relevantnim časopisima.

- Primjenjuje nove tehnologije u učenju i nastavi, prof. dr Milutin Radonjić

Tema predavanja: Primjena savremenih tehnologija u nastavnom procesu

Trajanje predavanja: 3h

Kratka biografija: Milutin Radonjić, redovni profesor u oblasti Računarstvo na Elektrotehničkom fakultetu, Univerziteta Crne Gore. Oblasti naučnog interesovanja su: mikroprocesorski sistemi, računarske mreže, projektovanje digitalnih sistema. Objavio je radove u referentnim međunarodnim časopisima, međunarodnim i regionalnim konferencijama. Autor je zbirke zadataka u izdanju Univerziteta Crne Gore i koautor jednog udžbenika. Učestvovao je kao član projektnog tima na međunarodnim projektima iz IPA, Eureka, FP7 i H2020 programa, na bilateralnim i nacionalnim projektima i na prvom centru izvrsnosti u Crnoj Gori. Ima i višegodišnje uspješno iskustvo u saradnji sa privrednim subjektima na mnogobrojnim projektima. Član je Odbora za informaciono-komunikacione tehnologije Crnogorske akademije nauka i umjetnosti i predstavnik Crne Gore u Programskom odboru Digitalizacija, Industrija i Svemir u okviru programa Horizont Evropa.

- Vrednuje rad studenata i samovrednuje kvalitet nastave, doc. dr Milica Jelić

Tema predavanja: Ocjenjivanje, evaluacija i samoevaluacija rada u visokom obrazovanju

Trajanje predavanja: 3h

Kratka biografija: Milica Jelić, docent iz oblasti Opšte pedagogije i Komparativne pedagogije na Filozofskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore. Autor radova u referentnim časopisima, učestvovala u više međunarodnih, nacionalnih i bilateralnih projekata. Između ostalih kao gostujući predavač u okviru međunarodnog projekta "Short and long visits of foreign experts and higher education teachers at the University of Maribor in years 2019-2022"; istraživač u projektima: The International Teacher Leadership ITL (2011-2015); ATEPIE – Advancing Teacher Professionalism for Inclusive, Quality and Relevant Education" (2011-2013); kao u i projektu bilateralne naučno-istraživačke saradnje Slovenija - Crna Gora – "Kvalitet procesa predškolskog vaspitanja u Republici Sloveniji i Crnoj Gori" (2018-2020).

- Razvija etičke standarde kroz nastavni proces, prof. dr Biljana Maslovarić

Tema predavanja: Integrirani procesni model visokoškolskog učenja i poučavanja (iskustveno i saradničko učenje u visokom školstvu)

Trajanje predavanja: 3h (2 x 1.30') Metode: akademska kontroverza, kratka rasprava u velikoj grupi, saradnička diskusija, debata itd.)

Kratka biografija: B. Maslovarić, prof.sociologije. Oblast interesovanja: sociologija obrazovanja, obrazovni menadžment. Direktorka, nacionalna sertifikatorica i MTT (Master Teacher Trener) obrazovnih programa u NVO „Pedagoški centar Crne Gore“ kao što su: Čitanje i pisanje za kritičko mišljenje - RCWT; Korak po korak - SbS (obrazovna metodologija koja je usmjerena na dijete), Obrazovanje za društvenu pravdu – protiv predrasuda i stereotipa, Romski program, Ženski program, Inkluzija itd. Učesnica brojnih projekata: Evaluacija reforme obrazovnog sistema Crne

Gore, 2012., Evaluacija inkluzivnog obrazovanja u Crnoj Gori, 2013., KEY Pojekat (2019-2022), Studentska volonterska praksa (od 2009 -).

- Kontinuirano se usavršava u pedagoškim vještinama, prof. dr Tatjana Novović

Tema predavanja: Kontinuirani razvoj pedagoških kompetencija nastavnika

Trajanje predavanja: 3h

Kratka biografija: T. Novović, prof. pedagogije. Oblasti interesovanja: predškolska pedagogija, porodična pedagogija, inkluzivno obrazovanje. Učestvovala u realizovanju projekata iz navedenih oblasti, poput: Evaluacija reforme obrazovnog sistema Crne Gore, 2012., Evaluacija reforme predškolskog vaspitanja i obrazovanja u Crnoj Gori, *Ministarstvo prosvjete CG, Ministarstvo nauke CG, UCG*; Bilateralni projekat sa katedrom za pedagogiju u Zagrebu, pod nazivom, *Interkulturalno obrazovanje i europske vrijednosti*; TEMPUS projekat *FOSFIM*; *ERASMUS+* projekat *KEY*.

1) Агенција за контролу и обезбјеђење квалитета високог образовања, Булевар Михаила Лалића број 1, 81 000 Подгорица, коју заступа в.д. директора, Горан Даниловић и

2) Универзитет Црне Горе, Цетињска 2, 81 000 Подгорица, кога заступа ректор, проф. др Владимир Божовић

склопили су сљедећи

СПОРАЗУМ О САРАДЊИ

Члан 1

Сврха закључивања Споразума о сарадњи (у даљем тексту: Споразум) је успостављање сарадње у подручјима од заједничког интереса, те дефинисање узајамне сарадње у циљу њене ефикасности.

Члан 2

Сарадњом између потписница Споразума реализоваће се:

- развијање стручних квалификација у области високог образовања које ће допринијети унапрјеђењу педагошких способности академског особља;
- заједничка припрема Иницијативе за развијање квалификација и њено подношење надлежној секторској комисији на усвајање;
- израда и успостављање посебног програма усавршавања за потребе цјеложивотног учења за универзитетске професоре и сараднике у настави у складу са развијеним стандардом квалификације;
- спровођење тестне верзије спољне контроле израђеног програма усавршавања (акредитација програма) у складу са Европским стандардима и смјерницама за обезбјеђење квалитета и националним прописима који регулишу предметну материју;
- јачање сарадње између АКОКВО и УЦГ у области обезбјеђења и унапрјеђења квалитета високог образовања, ослањајући се на размјену најбољих искустава;
- успостављање међусобног повјерења потписница Споразума и сагледавање могућности сарадње у различитим пројектима у области обезбјеђења квалитета високог образовања;
- јачање сарадње у размјени стручњака за обезбјеђење квалитета високог образовања између АКОКВО и УЦГ.

Члан 3

Потписнице Споразума (АКОКВО и УЦГ) сагласни су да унаприједи сарадњу на реализацији активности у оквиру пројеката посвећених унапрјеђењу система обезбјеђења квалитета у области високог образовања, као и сарадњу у поступцима акредитације заједничких студијских програма и посебних програма усавршавања за потребе цјеложивотног учења.

Члан 4

Овај Споразум ступа на снагу даном потписивања и важи до тренутка раскида уз сагласност обје стране или по захтјеву једне стране, која може тражити раскид Споразума у периоду не краћем од 30 дана.

Свака измјена овог Споразума захтијева измјене и допуне у писаном облику између страна потписница, које прихвате овлашћени представници АКОКВО и УЦГ.

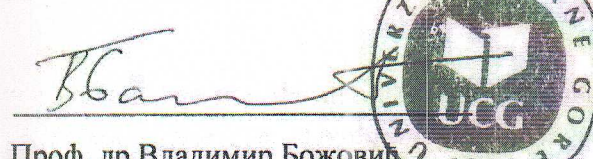
За Агенцију за контролу и
обезбјеђење квалитета високог образовања

За Универзитет Црне Горе

В.Д. директора,

Ректор,

Горан Даниловић

Проф. др Владимир Божовић

Бр. 01-607/22-393/1
Подгорица 10. 11. 2022

Crna Gora
UNIVERZITET CRNE GORE
Бр. 01-3842
Подгорица, 15. 11. 2022 год.

PREDLOG ODLUKE-Tačka 5

UNIVERZITET CRNE GORE

Filozofski fakultet

Broj:

Nikšić,

Na osnovu čl. 65 stav 1 i 125 stav 1 Statuta Univerziteta Crne Gore i člana 13 stav 2 Pravila za programe cjeloživotnog učenja na Univerzitetu Crne Gore, Vijeće Filozofskog fakulteta je na sjednici 25.11.2022. godine donijelo

O D L U K U

Predlaže se Senatu Univerziteta Crne Gore da usvoji Elaborat o osnivanju posebnog programa usavršavanja **Profesionalni razvoj i stručno osposobljavanje akademskog osoblja za pedagoški rad** na Filozofskom fakultetu.

DEKANKA

Prof. dr Tatjana Novović

Dostaviti:

- Komisiji za cjeloživotno učenje UCG
- Uz Zapisnik sa sjednice Vijeća Fakulteta
- a/a